

DIUMENGE 2º DE QUARESMA

A la crida del seu Senyor, el Poble de l'Aliança s'ha posat en camí

Després de l'obertura litúrgica de la Quaresma el Dimecres de Cendra, diumenge passat començàvem la nostra ruta en Església pel camí de la Pasqua. Avui som a l'etapa de la muntanya de la Transfiguració.

Unes lectures en les que es revela, en el seu propi Fill que ens ha donat, el veritable Rostre del Déu de l'Aliança:

- No el rostre d'un Déu cruel i cínic. Sinó el d'un Déu que troba el seu goig en la total disponibilitat de cor d'Abraham, el pare dels creients. Al patriarca, que plegant-se als ritus bàrbars de l'època –el sacrifici dels primogènits -, li havia d'oferir Isaac, el fill de la promesa. Déu declara: *No posis la mà sobre l'infant!* (Primera lectura: Gen 22, 1-18)
- No el rostre d'un Déu llunyà, estrany a l'aventura humana. Sinó el d'un Déu que, en el seu Fill ve a arriscar els seus passos pels camins dels homes.
- Quan Jesús, anunciant als seus deixebles el camí, paradoxal, de sofriment que li cal passar, no es féu enrere davant la incomprensió, es manifesta a Pere, Jaume i Joan, els primers cridats, revestit d'una llum que anuncia ja la llum de la Pasqua. La presència al seu costat de Moisès i Elies revela que en ell s'acompleixen la Llei i els Profetes, que en ell es realitza la promesa feta a Abraham. Una veu, des del cel, es fa sentir: *Aquest és el meu Fill estimat. Escoltau-lo.*
- No el rostre d'un Déu que està contra nosaltres. Sinó el d'un Déu que és *“per a nosaltres: que no ha refusat d'entregar el seu propi Fill... No tenim la prova suprema del seu amor?*

LA TAULA DE LA PARAULA

PRIMERA LECTURA (Gn 22:1-2,9a,10-13,15-18)

APROFUNDIR AQUEST TEXT

Una pàgina ben coneguda de l'Antic Testament, que ha inspirat molts artistes. Una pàgina que ens deixa mig partits entre l'admiració i una certa deixadesa. Admiració per la fe sense fall d'Abraham. Malestar davant la imatge de Déu que, en un primer moment, sembla reflectir: podríem dir que el Déu de l'Aliança juga així amb els sentiments més nobles de l'home?

1. En tost de consagrar la pràctica del sacrifici dels primogènits, ens asseguren els especialistes, aquesta pàgina el que vol és contestar-la, condemnar-la, predicant la substitució dels sacrificis humans
2. A la crida de Déu, Abraham ha deixat el seu país, sense saber on anava. A pesar de la seva edat i la de la seva dona, Sara, no ha dubtat ni un moment de la promesa que li ha fet Déu: la d'un fill a la casa. I el naixement d'Isaac ha vingut a il·luminar la seva vida i oferir-li un futur, assegurant-li una descendència.

3. Vet aquí, però, que seguint el costums de l'època, Abraham creu haver de sacrificar el fill únic. Diu simplement: Som aquí, responent al que creu ser la voluntat de Déu. En tost de crispar-se en el fill que li ha estat donat, el fill de la promesa, la penyora d'una descendència, posa totalment el seu futur i la seva posteritat en mans de Déu.
4. Però l'àngel del Senyor atura el seu braç al moment que està a punt per cometre el que és irreparable. El que desitja Déu, no és per res la sang de víctimes: és l'ofrena d'un cor que posa totalment a les seves mans el seu destí; és la fe.
5. Abraham s'ha mostrat disposat a donar-ho tot, fins i tot el que té de més preciós, el seu fill únic. A canvi, ell el rep com a nou de les mans del Senyor, amb la promesa d'una descendència tan nombrosa com les estrelles del cel i que l'arena de la vora del mar.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El LECTOR procurarà distingir bé les tres parts d'aquest text:

* La paraula escoltada: crida a ben distingir les tres parts d'aquest text:

La Paraula escoltada: la crida i la posada a prova, amb

El diàleg: --*Abraham!* Ell li va respondre: --*Aquí em tens.*

- Els imperatius: *Pren..., vés-te'n... ofereix-me'l...*
- La insistència sobre l'enormitat del que es demana: *el teu fill únic, que tant estimes..*

La Paraula rebuda: l'hora del sacrifici, amb

- Un nou diàleg: *Abraham, Abraham!*
- Els imperatius en forma negativa aquesta vegada: --*No aixequis la mà contra el noi, no li facis res..*

La insistència renovellada sobre la fe sense falla d'Abraham, el creient: *perquè no li has refusat el teu fill únic.*

La Promesa confirmada: la benedicció divina, amb

- El compromís solemne de Déu: *jur per mi mateix ...*
- La insistència renovellada sobre la fe sense fall d'Abraham *ja que has fet això, ja que no m'has refusat el teu fill únic,;*
- La descendència d'aquell que era disposat donar-ho tot, fins el seu únic fill: *que t'ompliré de benediccions i faré que la teva descendència sigui tan nombrosa com les estrelles del cel i com els grans d'arena de la vora de la mar*

EL SALM 115

Aquest salm és un dels de la Pasqua jueva que ens permet, com a ressò al Gen. 22, unir-nos a l'acció de gràcies d'Abraham, rebent de bell nou el seu fill de les mans de Déu, i a les de tot el poble de l'Aliança, arrabassat de la servitud d'Egipte. Avui, reprenent en Església aquesta pregària sàlmica que Jesús cantà el vespre de la Cena, al moment d'entrar lliurement en la seva passió, nosaltres unim la nostra acció de gràcies a la del Fill únic del Pare: en ell, ens allibera de la mort i ens obre el camí de la vida nova.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma:

Germans, si tenim Déu a favor nostre, ¿qui tindrem en contra? Ell que va entregar el seu propi Fill per tots nosaltres i no el va plànyer, ¿com no estarà disposat a donar-nos-ho tot, juntament amb el seu Fill? ¿Qui es presentarà per acusar els elegits de Déu? És Déu qui els declara innocents. ¿Qui gosarà condemnar-los? Jesucrist, el qui va morir, més encara, el qui va ressuscitar, és el qui està a la dreta de Déu intercedint per nosaltres.

SEGONA LECTURA (Rm 8:31b-34)

APROFUNDIR AQUEST TEXT

Déu és certament per a nosaltres, els creients. Però el món no essent radicalment transformat, poders hostils no ens podrien arrancar d'ell? El benefici de la pau concedit per Déu no exclou les dificultats exteriors ni el combat interior de la fe. Com ahir Pau, el creient i l'Església resten sota les condicions d'un procés; l'apòstol no amaga el caràcter seriós de la situació cristiana; les dificultats tenen el risc de separar-nos de Déu fent vacil·lar, tambalejar la fe.

Com ho confessava ja el Servent de Déu perseguit a Isaïes 50, 8-9, l'amplitud del disseny misericordiós, que la seva fidelitat complirà, justifica una plena assegurança.

Com més la situació és amenaçadora, millor transparentam, per dir-ho així, la seguretat i la pau que dona als creients el suprem testimoni de l'amor de Déu en Crist. Com podia Déu permetre que fos destruïda l'obra del seu amor? Ell s'ha declarat a favor nostre en una circumstància que recorda el sacrifici d'Isaac: ell ha entregat el seu Fill únic, el seu Fill estimat, precisa Marc. Quins acusadors, quins poders podien reclamar una víctima, quan aquesta ja era entregada? Qui condemnaria a mort aquells pels quals Crist Jesús ha mort? La profunda certesa de la salvació es fonamenta sobre la fidelitat de Déu al seu disseny; les peripècies, els alts i baixos de la història no podran res contra el seu pla de salvació.

Més encara. Jesús ha estat condemnat i executat, és veritat; però el seu triomf sobre la mort –prefigurat en la Transfiguració del seu ser– ha revelat als seus acusadors la seva innocència

- El Crist ressuscitat s'ha assegut a la dreta del Jutge: ell es fa l'advocat d'aquells que avui pateixen les acusacions. Perquè al Senyor li dol la mort dels qui l'estimen, afegeix el salm 115.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El LECTOR remarcarà particularment:

1. Les quatre interrogacions:

- *Si tenim Déu amb nosaltres, qui tindrem en contra?*
- *Ell, que no va plànyer el seu propi Fill, sinó que el va entregar per tots nosaltres, com no ens ho donarà tot juntament amb el seu Fill?*
- *Qui es presentarà per acusar els elegits de Déu? és Déu mateix qui els fa innocents?*
- *Qui gosarà condemnar-los?*

2. L'evocació del misteri pasqual:

- *Jesucrist, el qui va morir,*
- *més encara, el qui va ressuscitar,*
- *és el qui està a la dreta de Déu*
- *intercedint per nosaltres.*

L'EVANGELI

Responent una pregunta de Jesús, Pere acaba de declarar: tu ets el Messies. I Jesús a començat a preparar els deixebles pel camí del sofriment i de la mort pel qual passarà per portar a terme la seva missió. Marc escriu que per primera vegada començà a instruir-los dient:

- *-Cal que el Fill de l'home pateixi molt. Els notables, els grans sacerdots i els mestres de la Llei l'han de rebutjar, ha de ser mort, i al cap de tres dies ha de ressuscitar.*

Una tal perspectiva va en contra de les idees messiàniques que es tenien aleshores. Que també el Messies hagués de passar pel sofriment i la mort era probablement inconcebible pels jueus d'aquest temps com també pels deixebles de Jesús. D'aquí la reacció immediata de Pere que, *Pere, prenent-lo a part, es posà a renyar-lo. Però Jesús es girà i, davant els deixebles, renyà Pere dient-li: --Vés-te'n d'aquí, Satanàs! No veus les coses com Déu, sinó com els homes.* I Jesús i uneix tot d'una: *--Si algú vol venir amb mi, que es negui a ell mateix, que prengui la seva creu i que em segueixi.* El camí seguit pel Fill de l'home és el pas obligat pels seus deixebles.

És en el context d'aquest primer anunci de la Passió, que no fent cas de la incomprensió dels deixebles i suscitant el seu desgavell, on Marc ha situat l'episodi de la transfiguració. Com Mateu i Lluc, el segon evangelista el transcriu a través d'un llenguatge simbòlic que agafa els seus elements principals de la teofania (manifestació de Déu) del Sinaí.

En altre temps, durant el llarg Èxode a través del desert, Moisès havia anunciat als fills d'Israel: *El Senyor Déu suscitarà enmig de vosaltres un profeta com mi; vosaltres l'escoltareu*". Marc revela: el temps s'ha acomplert; s'ha inaugurat un nou començament.

En trobam sis dies després, precisa Marc, sense dir-nos després de què, però molt probablement en referència als esdeveniments de l'Èxode.

*Que es tracta dels sis dies al finals dels quals, segons Ex 24, 16, Déu crida Moisès del mig dels núvols, a la muntanya del Sinaí. Açò servirà a Marc d'introducció de l'escena de la transfiguració com un nou Sinaí i presentar també Jesús com el nou Moisès.

- Que es tracti encara dels sis dies preparatoris a la festa dels Tabernacles en que es construïen cabanes de branques en record de l'Èxode, en l'esperança dels temps messiànics en que Déu vindrà a habitar per sempre entre el seu poble. Seria així, per Marc una manera d'anunciar la inauguració dels nous temps.
- Com en altre temps Moisès havia pujat a la muntanya del Sinaí, Jesús s'emporta els seus amics "a dalt d'una muntanya alta. Quina muntanya? La situació és segurament més teològica que geogràfica: la muntanya és, en la Bíblia, el lloc privilegiat de la revelació divina. Es tracta aquí d'un nou Sinaí, d'una revelació decisiva de Déu.
- Com Moisès, a la conclusió de l'Aliança, havia pujat a la muntanya només amb Josuè, Jesús s'emporta a la muntanya, a part, els seus tres amics preferits; els qui hanvien entrat a l'habitació de la filleta morta que ell cridà a la vida (5, 37-43); els qui seran testimonis de la seva agonia a Getsemaní: Jesús els associa als moments forts de la seva revelació perquè esdevinguin els pilars de la seva Església.
- Com el rostre de Moisès resplendia perquè havia parlat amb Déu i com els israelites havien vist el seu rostre resplendent (Ex 34, 29. 35), Jesús és "transfigurat" (literalment: *metamorfosat* , derivat

de metamorfosis) davant dels seus deixebles: la glòria divina, aquesta glòria que el resplendirà el matí de Pasqua, ja l'envaeix.

· Al mateix temps, se'ls apareixen, conversant amb Jesús, Elies i Moisès. Dues figures prestigioses de l'Antic Testament. Tots dos també pujaren a la muntanya: Moisès per concloure l'aliança, Elies, per a rebre-hi la missió de restaurar aquesta Aliança. Ells dos simbolitzen tot l'Antic Testament: la Llei (Moisès) i els Profetes (Elies) troben ara el seu acompliment: els temps messiànics són inaugurats.

Hi farem tres cabanes: una per a tu, una per a Moisès i una altra per a Elies. De fet, comenta Marc *no sabia què deia, d'esglaiats que estaven.* L'error de Pere va ser creure que havia arribat l'hora de l'habitació decisiva de Déu enmig del seu poble i que s'hi podia instal·lar definitivament.

També, com al moment de concloure l'aliança al Sinaí, un núvol, signe visible de la presència divina, havia cobert la muntanya, ara aquí es formà un núvol que els anà cobrint.

També com al Sinaí, una veu venint d'aquest núvol es fa sentir. La paraula pronunciada es ressò de la del baptisme al Jordà. Però aleshores es dirigia a Jesús mateix: *Tu ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut*, aquí en canvi, van dirigides als deixebles elegits. Aclareix la identitat vertadera d'aquell . a qui Pere ha confessat el Messies: *Aquest és el meu Fill, el meu estimat; escolteu-lo* (cf Gen 22: primera lectura). Ella confirma l'ensenyament de Jesús sobre la passió-resurrecció del Fill de l'home: *Escoltau-lo!*

Ara quan ells acaben d'entreveure – com en un esclat fulgurant- que Jesús és el “Fill de Déu” i que més enllà de la mort, hi ha promès un destí gloriós, com no han de conservar l'esperança i continuar seguint el seu Mestre pel camí de la creu?

De cop, conclou Marc, *de sobte, mirant al seu voltant, ja no veieren ningú més, sinó Jesús tot sol amb ells. Mentre baixaven de la muntanya, Jesús els va manar que no expliquessin a ningú allò que havien vist, fins que el Fill de l'home hagués ressuscitat d'entre els morts.* Ens trobam , altra vegada, amb el secret messiànic, tan apreciat per Marc: el que els tres deixebles han entrevist els sobrepassa, els capgira tan profundament la seva imatge del Messies, que val millor que callin. Un dia a la llum de la resurrecció, tot prendrà sentit. Llavors, podran donar testimoni.